

Clasa *Liliatopsida*
Subclasa *Liliidae*
Ordinul *Liliales*
Familia *Liliaceae*

***Veratrum album* – steregoaie (Fig. 245)**

Plantă erbacee perenă, în pământ cu un rizom gros, cărnos din care pornesc mai multe rădăcini adventive, la suprafața solului cu o tulpină floriferă simplă, dreaptă, robustă, fistuloasă, înaltă de 50-100 cm, acoperită până la vârf de teci bine dezvoltate ale frunzelor.

Frunze simple, mari, lat-ovate până la lat-eliptice, întregi cu o nervațiune arcuată. Flori albe sau galbene-verzui, bisexuate dispuse într-o inflorescență terminală panicul.

Fructul este o capsulă ovoidal-eliptică, pubescentă, septicid-dehiscentă. Crește prin locuri târlite, pajiști, poieni, rariști de pădure, din regiunea de deal până în cea montană. Toate organele plantei conțin alcaloidul toxic veratrina fiind folosită la obținerea unor insecticide.

***Colchicum autumnale* – brândușa de toamnă (Fig. 246)**

Plantă erbacee perenă cu bulbo-tubercul. Frunze radicale liniare până la alungit-lanceolate, plane sau caniculate, de un verde închis care apar primăvara.

Flori mari, solitare, bisexuate, albăstrui.

Fructul capsulă brunie cu semințe ce conțin colchicină, alcaloid utilizat în citogenetică pentru obținerea poliploizilor. Crește prin pajiști, poieni, fânețe naturale din lunci, de la câmpie până în etajul montan.

***Allium cepa* – ceapa**

Plantă erbacee bianuală cu bulbul la care teci cărnoase și gemula (inima cepei) sunt protejate de catafile. Tulpina floriferă fistuloasă și umflată la bază, frunzele cilindrice, fistuloase.

Florile mici trimere albe-verzui. Inflorescență globuloasă, umbeliformă protejată la început de o spată membranoasă bivalvă. Fructul este o capsulă loculicidă. Este cultivată ca plantă alimentară-condimentară.

***Allium sativum* – usturoi**

Plantă erbacee bianuală cu bulbul compus din bulbili (căței) înveliți în catafile membranoase. Frunze lat-liniare lungi de 20-30 cm, late de 6-8 cm, cu nervura mediană proeminentă.

Flori alburii sau roșietice, trimere. Fructul este o capsulă, adesea mugurii floralii se tuberizează rezultând bulbili ce asigură regenerarea plantei pe cale vegetativă. Este cultivată ca plantă alimentară și condimentară.

***Allium ursinum* – leurdă (Fig. 247)**

Plantă erbacee perenă cu un bulb subteran solitar, cărnos, de pe care se ridică 2 frunze pețiolate lat-eliptice. Tulpina floriferă, dreaptă, înaltă de 10-30 cm se termină la vârf cu o inflorescență umbeliformă. Florile bisexuate, albe. Fructul este o capsulă trilobată.

Crește prin pădurile de șleau, cărpinete, făgete, amestecuri de fag cu rășinoase, pe soluri reavene, jilav-umede, slab acide până la neutre cu humus de tip mull.

Plantă umbrofilă, indicatoare de soluri cu fertilitate ridicată, de importanță alimentară și medicinală (scăderea tensiunii, eliminarea toxinelor din sânge, eliminarea viermilor paraziți).

Fig. 245 *Veratrum album* – steregoaic

Fig. 246 *Colchicum autumnale* – brândușa de toamnă

Fig. 247 *Allium ursinum* – leurdă

***Lilium martagon* – crinul de pădure (Fig. 248)**

Plantă erbacee perenă cu bulbul ovoidal solzos. Tulpina erectă glabră, roșiatică înaltă de 30-60 cm. Frunzele eliptic lanceolate dispuse în verticile de câte 5-6 mai ales la mijlocul tulpinii.

Florile mari dispuse într-un racem terminal. Fructul este o capsulă obovoidală, cu 6 muchii. Plantă rară ce apare sporadic prin locuri umbrite în fâgeto-cârpinete, fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase, pe soluri revene, bogate în baze și substanțe nutritive cu reacție alcalină cu humus de tip mull-calcic sau mull-moder.

***Tulipa gesneriana* – lăleaua cultivată**

Plantă erbacee perenă cu bulbul ovoidal acoperit de tunici brune, membranoase și sclerificate. Tulpina floriferă simplă, erectă, înaltă de 20-40 cm. Frunze mari, lat-liniare în număr de 3-4 dispuse altern pe tulpină.

Flori mari, solitare, neodorante de culoare roșie, galbenă sau albă. Fructul este o capsulă. Cultivată ca plantă ornamentală prin grădini și spații verzi.

***Hyacinthus orientalis* – zambila**

Plantă erbacee perenă cu bulbul mare, globulos cu tunici albe, roze sau violacee în concordanță cu culoarea florilor.

Tulpina floriferă erectă, groasă, cilindrică înaltă de 15-30 cm. Frunze numai cele bazale în număr de 4-6 lat-liniare, întregi. Flori odorante dispuse într-un racem terminal, albe, albastre, roze, unite la bază. Fructul capsulă globuloasă cu semințe brun-negriceoz prevăzute cu un arii cărnos alb. Este cultivată prin grădini, parcuri, sere și în apartamente.

***Asparagus officinalis* – sparanghel**

Plantă erbacee perenă cu un rizom gros și numeroase cicatrice pe partea superioară dispuse pe 2 rânduri. Tulpina aeriană tufos ramificată.

Frunze reduse, mici, solziforme, membranoase. Florile poligame (unisexuate dioice la formele spontane, bisexuate la formele cultivate), axilare, solitare sau grupate în inflorescențe pauciflore, mici. Fructul bacă roșie.

Crește prin tufișuri, crânguri, poieni, coaste însoțite, fanețe, livezi și pe nisipuri. Este cultivată ca plantă legumicolă pentru lăstarii etiolați.

***Convallaria majalis* – lăcrămioare (Fig. 249)**

Plantă erbacee perenă cu rizom orizontal, lung, repent. Tulpina floriferă, simplă, înaltă de 15-20 cm, cu 2 frunze radicale eliptice sau lanceolate, cu nervațiunea arcuată.

Flori albe odorante, trimere grupate într-un racem simplu, terminal. Fructul bacă roșie. Crește prin pădurile de foioase, de la câmpie până în etajul colinar.

Este frecvent cultivată ca plantă ornamentală dar și pentru valoarea sa terapeutică în afecțiuni cardiace, de natură nervoasă (nevralgii, amețeli, apoplexie, epilepsie).

***Polygonatum odoratum* – pecetea lui Solomon (Fig. 250)**

Plantă cu rizom gros, cărnos, alungit-orizontal, compus din mai multe articule anuale fiecare cu câte o cicatrice sferică reprezentând punctul de inserție al tulpinii florifere din anul respectiv. Tulpina floriferă, simplă, muchiată, glabră, înaltă de până la 15-40 cm, dens foliată. Frunze simple, dispuse pe 2 rânduri, eliptic-lanceolate, glabre, arcuat nervate, scurt pețiolate sau subsesile.

Flori albe, pendule, bisexuate. Fructul bacă hemisferică, neagră sau albastră.

Crește prin pădurile de foioase (șleauri, gorunete, fâgete), rărituri, tufărișuri, rareori în brădeto-făgete sau pe stâncării, pe soluri revene până la jilave, slab acide până la neutre, cu humus de tip mull. Plantă medicinală folosită în afecțiuni reumatismale, nevralgii, dureri de dinți, iar în uz extern pentru curățirea tenului.

Fig. 248 *Lilium martagon* – crinul de pădure

Fig. 249 *Convallaria majalis* – lăcrămioare

Fig. 250 *Polygonatum odoratum* – pecetea lui Solomon

***Majanthemum bifolium* – lăcrămiță (Fig. 251)**

Plantă erbacee perenă cu rizomul subțire, târător de pe care se ridică o tulpină floriferă, erectă, muchiată cu 2-3 frunze alterne, pețiolate cordat-ovate până la cordat-lanceolate.

Inflorescență racem terminal, spiciform, alcătuită din flori mici, albe, odorante. Fructul este o bacă roșie. Plantă de umbră-semiumbră ce crește prin șleauri de deal, gorunete, fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase, brădete, molidișuri, pe soluri puternic acide până la ușor bazice, sărace în azotat accesibil, cu humus de tip moder sau mull-moder.

***Paris quadrifolia* – dalac (Fig. 252)**

Plantă erbacee perenă cu rizomul repent, monopodial de pe care se ridică o tulpină floriferă erectă, înaltă de 15-30 cm terminată cu un vertical de 4 frunze sesile, obovate până la eliptice. Deasupra verticilului se formează o floare solitară terminală lung pedunculată. Fructul este o bacă sferică, albăstrie-megricioasă. Plantă toxică răspândită prin păduri de șleau, făgete, brădet, molidișuri, pe soluri intens humifere bogate în humus de tip mull, slab acide până la neutre, reavăn-jilave până la jilav-umede.

***Galanthus nivalis* – ghiocel (Fig. 253)**

Plantă erbacee criofilă (ce apare în luna februarie de sub zăpadă) în pământ cu un bulb tunicat, afară cu o tulpină prevăzută la bază cu 2 frunze liniare, verzui-albăstrui, la vârf cu o floare solitară nutantă protejată la început de o bractee verde.

Fructul este o capsulă. Crește prin păduri, tufărișuri, poieni, pajiști pe soluri reavene bogate în humus, de la câmpie până în etajul alpin. Mai nou este cultivat prin grădini și în serele neîncălzite, ca plantă ornamentală.

Fig. 251 *Majanthemum bifolium* – lăcrămiță

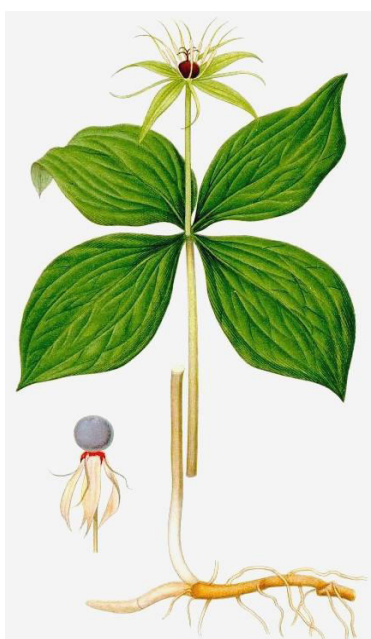

Fig. 252 *Paris quadrifolia* – dalac

Fig. 253 *Galanthus nivalis* – ghiocel

Ordinul Iridales

Familia Iridaceae

***Iris graminea* – stânjenel (Fig. 254)**

Plantă erbacee perenă cu rizom orizontal, gros, cărnos de pe care se ridică tulpina floriferă înaltă de 50-80 cm, ramificată în treimea superioară. Frunze lungi de 40-60 cm, late de 2-4 cm cu nervațiune paralelă.

Flori mari, bisexuate, albastre-violet grupate într-o inflorescență eventai. Fructul capsulă ovată trivalvă, multispermă. Cultivată ca plantă ornamentală prin grădini, cimitire, uneori sălbătică.

***Crocus heuffelianus* – brândușa de primăvară (Fig. 255)**

Plantă erbacee perenă cu bulbotuberculul cărnos învelit de tunici membranoase subțiri, de pe care pleacă o tulpină floriferă foarte scurtă, cu 2-3 frunze bazale, îngust-liniare, la

mijloc cu o nervură albă, pe margini revolute. Flori solitare, odorante, liliachiu-violacee. Fructul capsulă triloculară. Crește prin păduri, tufărișuri, rariști de pădure, poieni, pajiști, din regiunea de câmpie până în etajul montan.

Ordinul *Orchidales* Familia *Orchidaceae*

Orchis morio – untul vacii

Plantă erbacee perenă cu 2 tuberculi radiculari, globuloși, sau elipsoidali, de pe care se ridică tulpina floriferă, erectă, muchiată, verzui-roșiatică înaltă de 10-30 cm. Frunze alterne, cele bazale lungi, lanceolate, cu nervațiunea arcuată, cele tulpinale mici și amplexicuale. Flori de culoare purpuriu-închis, violet-purpuriu, odorante, dispuse într-un racem terminal. Fructul capsulă cu numeroase semințe mici. Crește prin rariști și margini de pădure, fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase, brădet, tufărișuri, pajiști, pe soluri oligotrofe, de la câmpie până în etajul montan.

Platanthera bifolia – stupiniță (Fig. 256)

Plantă erbacee perenă cu 2 tuberculi alungiți și o tulpină floriferă, erectă, fistuloasă, înaltă de 15-25 cm. Frunzele bazale în număr de 2 aparent opuse sunt mari au formă eliptică sau ovată, cele superioare sunt mici, sesile, alterne cu nervațiune arcuată. Florile, albe odorante dispuse într-un racem terminal. Fructul este o capsulă valvucidă. Plantă de semiumbră-lumină răspândită prin păduri șleauri, gorunete, fâgete pe soluri puternic acidofile până la moderat acide, reavăn-jilave cu humus de tip moder, de la câmpie până în etajul montan.

Cephalanthera damasonium – căpșunică (Fig. 257)

Plantă erbacee perenă cu rizomul orizontal, repent, tulpina floriferă, dreaptă, glabră, înaltă de 20-40 cm, în partea superioară muchiată. Frunze ovate sau oblong-ovate cu nervațiunea arcuată. Flori albe, albe-gălbui, odorante dispuse într-un racem terminal.

Plantă de umbră-semiumbră răspândită în stejărete, goruneto-fâgete, fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase pe soluri revene, uscat-revene formate pe substrat calcaros, neutre până la ușor acide, cu humus de tip mull-calcic sau mull-moder (mull forestier acid).

Fig. 254 *Iris graminea* – stânjel

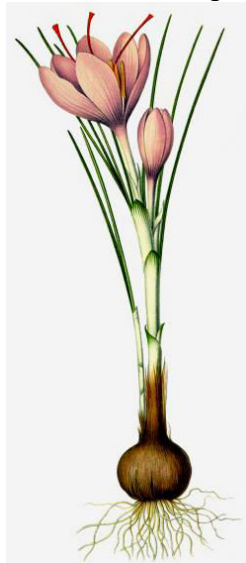

Fig. 255 *Crocus heuffelianus* – brândușa de primăvară

Fig. 256 *Platanthera bifolia* – stupiniță

Fig. 257 *Cephalanthera damasonium* – căpșunică

Ordinul *Juncales*
Familia *Juncaceae*

***Juncus inflexus* – pipirig (Fig. 258)**

Plantă erbacee perenă cu rizom, tulpină aeriană cespitoasă lipsită de frunze, cu măduva întreruptă prin diafragme. O floare bisexuată, fructul o capsulă.

Crește prin pășuni și finețe umede, locuri mlăștinoase, de-a lungul pâraielor, pe soluri hidromorfe, lăcoviști, gleice și pseudogleice, de la câmpie până în etajul subalpin.

Sub aspect pratologic produce deprecierea pășunilor corelată cu acidifierea solului.

***Luzula luzuloides* – mălaiul cucului (Fig. 259)**

Plantă erbacee perenă cu rizomul horizontal stolonifer, tulpina floriferă erectă sau ascendentă înaltă de 25-50 cm. Frunze liniare, plane păroase pe margini lung ciliate.

Flori mici, bisexuate. Fructul este o capsulă ovoidală. Specie acidofilă, răspândită prin stejărete, gorunete, făgete, molidișuri pe soluri puternic acide până la moderat acide, uscat-revene până la reavăn-jilave cu mull-moder din regiunea de dealuri până în cea alpină.

***Luzula sylvatica* – horști (Fig. 260)**

Plantă robustă, cespitoasă, cu un rizom voluminos oblic sau orizontal de pe care se ridică o tulpină floriferă viguroasă, înaltă de 30-70 cm. Frunze lanceolate, plane, lungi de 20-30 cm, late de 1-1,5 cm, păroase pe margini ciliate.

Flori bisexuate, dispuse câte 2-3 în glomerule mici, alcătuind pe ansamblu o inflorescență paniculat-urnbeliformă.

Fructul o capsulă alungit-ovoidală cu vârful lung mucronat. Specie acidofilă, umbrofilă ce crește prin molidișuri, amestecuri de fag cu rășinoase, jnepenișuri, pe soluri oligo-mezobazice jilav umede, puternic acide până la moderat acide, cu humus de tip moder sau moder cu humus brut, din etajul montan până în cel alpin.

Fig. 258 *Juncus inflexus* – pipirig

Fig. 259 *Luzula luzuloides* – mălaiul cucului

Fig. 260 *Luzula sylvatica* – horști

Ordinul Cyperales
Familia Cyperaceae

***Eriophorum latifolium* – bumbăcăriță (Fig. 261)**

Plantă erbacee perenă, cespitoasă cu tulpina slab trimuchiata, glabră, frunze liniar lanceolate, plane, late de 0,4-0,8 cm, la vârf ascuțit-triunghiulare.

Flori bisexuate dispuse în 5-12 spiculețe ovoidale, pedunculate, alcătuind o inflorescență umbeliformă terminală. Fructul este o achenă.

Crește turbării, de câmpie până etajul subalpin.

***Carex brizoides* – rogoz**

Plantă erbacee perenă cu tulpina floriferă subțire, trimuchiata, înaltă de 15-40 cm, frunzele bazale slab dezvoltate, celelalte verzi-gălbui, înguste (1,5-3 mm) și mai lungi decât tulpina, moi, cu vagina închisă..

Inflorescența este reprezentată prin 3-6 spiculețe bisexuate cu flori masculine la bază, nude și flori femele la vârf. Fructul este o achenă utriculată.

Crește prin păduri, poieni, depresiuni, pe soluri umede, jilav-umede (vara) pseudogleice, gleice, mlăștinoase, puternic acide până la moderat acide, de la câmpie până în etajul montan.

***Carex sylvatica* – șovar**

Plantă cespitoasă cu tulpini frifere trimuchiate, frunze plane, scabre late de 2-8 mm, mai scurte decât tulpinile, pe dos cu o nervură mediană proeminentă.

Inflorescență constituită dintr-un spiculeț terminal mascul și 3-6 spiculețe femele alungit elipsoidale verzi-închise până la brunii. Fruct este o achenă trimuchiata.

Crește prin stejărete, păduri de șleau, fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase, pe soluri revăn-jilave, moderate acide până la neutre cu humus de tip mull, uneori compacte.

***Carex pilosa* – rogoz (Fig. 262)**

Plantă erbacee cu stoloni subterani de pe care pornesc tulpini erecte trimuchiate, frunze păroase, cele bazale hibernante lungi aproape cât tulpina cu vagine roșii-închise, cele tulpinale scurte.

Inflorescență formată dintr-un spiculeț terminal mascul și 2-4 spiculețe femele lung pedunculate, distanțate între ele. Fructul este o achenă.

Crește prin stejărete, păduri de șleau, fâgete, pe soluri revăn-jilave până la jilav-umede, pseudogleizate cu stagnări de apă în orizonturile inferioare, moderat acide până la neutre.

***Carex humilis* – rogoz pitic**

Plantă erbacee perenă dens cespitoasă, înaltă de 3-10 cm, cu frunzele înguste (1-1,5 mm), mai lungi decât tulpinile, la bază cu vagine brun-închise până la purpurii. Inflorescență este reprezentată de un spic mascul terminal și 2-4 spiculețe femele egal distanțate în lungul tulpinii. Fruct achenă 3-muchiata, dens păroasă. Crește prin rariști de pădure, tufărișuri, coaste însorite, pe soluri cu substrat calcaros, din regiunea deluroasă până în cea montană.

Fig. 261 *Eriophorum latifolium* – bumbăcăriță

Fig. 262 *Carex pilosa* – rogoz

Ordinul *Poales* Familia *Poaceae*

Triticum aestivum – grâul

Plantă cerealieră alimentară de toamnă cu rădăcini adventive fasciculate, cu tulpina un pai, înaltă de 0,5-1,5 m prevăzută cu internoduri fistuloase în alternanță cu noduri umflate având meristeme secundare (ce contribuie la creșterea în lungime, iar cele bazale la înfrățirea tufei). O teacă cilindrică și despicăță acoperă tulpina în cea mai mare parte.

Frunze liniare, plane la bază cu două auricule (urechiușe) lungi, cu ligula scurtă, dințată semitransparentă uneori păroasă. Inflorescența spic compus cu 10-24 spiculețe sesile, ovoidale dispuse câte unul pe călcâi, pe 2 șiruri opuse în lungul rahisului păros. Un spiculeț cuprinde 3-4 flori fertile protejate de 2 glume (una inferioară și alta superioară) ovate, carenate, albe sau roșii mai scurte decât spiculețul, 2 palee, una externă, ovată, acută aristată sau nu, alta internă, membranoasă parțial acoperită de cea externă.

Florile sunt bisexuate. Fructul este o cariopsă alungit-ovoidală, albicioasă sau roșiatică.

Secale cereale – secara

Plantă cerealieră anuală înaltă până la 2 m, cu frunze liniare, plane verzi-albăstrui, pruinoase, la bază cu 2 auricule scurte, glabre.

Spicul compus, dens, lung de 10-20 cm, tetramuchiat, format din spiculețe biflore, dispuse câte unul pe călcâi.

Glume liniare, înguste, uninerve mai scurte decât spiculețul, brusc terminate într-un vârf aristiform. Cariopsă fin reticulată.

Cultivată ca plantă alimentară, în stațiuni cu soluri sărace, acide din regiunea de deal până în cea montană.

***Hordeum vulgare* – orzul**

Plantă cerealieră anuală de toamnă cu tulpina un pai (culm), cu noduri și internoduri, înaltă de 30-150 cm.

Frunze liniare, plane cu 2 auricule albe sau violete, glabre, acoperindu-se pe jumătate din lungimea lor. Spic lung de 5-10 cm, în 4 sau 6 muchii, compus din spiculete uniflore, fertile, aristate dispuse câte 3 pe un călcâi. Palei în număr de 2 ovat-lanceolate îmbrăcând strâns cariopsa, cea inferioară terminată cu o aristă lungă de 10 cm. Fruct cariopsa fusiformă lungă de 8-12 cm. Cultivată ca plantă alimentară și furajeră.

***Hordeum distichon* – orzoaică**

Plantă anuală cu tulpina un pai (culm) înalt de 60-120 cm alcătuit din 5-7 internoduri.

Frunze liniare la bază cu 2 auricule lungi și foarte late. Spicul puternic comprimat, în 2 muchii, compus din spiculete uniflore dispuse câte 3 pe un călcâi dintre care cel mijlociu fertil și lung aristat (peste 15 cm), cele laterale sterile, nearistate și cu o singură glumă.

Cultivată ca plantă alimentară și industrială pentru fabricarea berii din cariopsele încolțite și fermentate.

***Agropyron repens* – pir**

Plantă perenă cu rizom repent stolonifer, tulpinile aeriene erecte sau ascendente, verzi-cenușii, albaștrui, înalte de 20-150 cm.

Frunzele plane uneori răsucite, la bază cu 2 auricule bine dezvoltate cu marginile încălecate. Spic lung de 10-15 cm, cu spiculete distanțate, formate din 8-10 flori.

Buruiană ce apare pe ogoare, grădini, marginea drumurilor, pe lângă garduri, pajiști, coaste uscate, margini de pădure, tufărișuri. Este bună furajeră.

***Lolium perenne* – zăzanie, iarbă de gazon**

Plantă perenă dens cespitoasă cu rizomul scurt fără stoloni, tulpina simplă, erectă sau geniculat-ascendentă, frunze plane sau plicate, late de 3-5 mm, pe dos verde-închis și lucioase. Spicul comprimat lateral, lung până la 20 cm compus din 8-15 spiculete, alcătuite din 8-12 flori.

Crește prin locuri cultivate și ruderaie, marginea drumurilor, pajiști uscate de la câmpie până în regiunea montană. Se cultivă în scopuri furajere, ca plantă de gazon pe terenurile sportive și aerodromuri sau pentru înierbarea peluzelor.

***Nardus stricta* – părul porcului (Fig. 263)**

Plantă erbacee perenă dens cespitoasă, înaltă de 10-30 cm cu frunze rigide, cenușiu-verzui lucitoare, pe margini scabre, late de circa 1 mm.

Inflorescența spic unilateral cu spiculete uniflore, îngust-lanceolate, violaceu-nuanțate, sesile. Fructul o cariopsă trimuchiata.

Crește prin pajiști montane, subalpine pe soluri sărace, acide, uscate sau jilav-umede.

***Festuca drymeja* – scradă**

Plantă erbacee perenă rizomată cu stoloni lungi solzoși, protejați de 2-3 vagine brune, tulpini cespitoase, robuste, înalte de 50-60 cm. Frunze liniar-lanceolate, lungi de 20-70 cm, late de 6-15 mm, pe față verzi închise, pe dos verzui-albaștrui, la bază fără auricule (urechiușe), vagina despicață, pe una din margini scurt ciliată.

Inflorescența un panicul constituit din spiculete eliptice. Fruct cariopsă, brună negricioasă lungă de circa 3 mm.

Frecvent răspândită prin fâgete, amestecuri de fag cu rășinoase, pe soluri reavene până la jilave, moderat acide până la slab acide cu humus de tip mull-moder sau mull, mijlociu bogate în azot.

***Festuca rubra* – păiuș roșcat**

Plantă erbacee perenă, rizomată, cu stoloni, cu tufă espitoasă înaltă de 30-90 cm. Tecile frunzelor din anii precedenți, brune, numai nervația este albicioasă. Frunzele bazale late de 0,4-1,2 mm cu 7 nervuri glabre sau pe 4 muchii, cele tulpinale plane, de aceeași lățime, cu 11-17 nervuri, la bază fără auricule.

Inflorescența un panicul îndesuit constituit din spiculețe eliptic-lanceolate, aristate.

Comună, adesea dominantă în pajiștile de pe versanții umbroși, poieni, rariști, tăieturi de pădure, tufărișuri din regiunea colinară până în etajul subalpin.

***Festuca rupicola* – iarba calului**

Plantă erbacee perenă, dens cespitoasă cu tufa deasă. Baza tulpinii împreună cu tecile frunzelor din anii precedenți alburii sau brun-deschise, cu nervațiunea de aceeași culoare. Frunze late de 0,6-1,4 mm, verzi sau glaucescente, la bază auriculate.

Inflorescența un panicul lung de 3-9 cm îndesuit constituit din spiculețe eliptice sau alungit eliptice alcătuite din 4-7 flori violacee sau purpuriu nuanțate.

Crește pe stâncării înierbate, adesea dominantă, de la câmpie până în etajul montan.

***Festuca valesiaca* – păiuș**

Plantă erbacee perenă cu tufă deasă, înaltă de 20-50 cm. Nodurile tulpinii împreună cu tecile frunzelor inferioare albastru-violete.

Frunze setiforme late de 0,3-0,6 mm. Inflorescența un panicul dens lung de 3-8 cm, constituit din spiculețe palid verzi sau violaceu nuanțate lungi de 7-8 mm.

Crește prin pajiști stepice, stâncării, nisipuri, în stațiuni uscate, însorite, de la câmpie până în etajul montan.

***Poa pratensis* – firuță (Fig. 264)**

Plantă erbacee perenă cu tufă mixtă, de talie mică. Frunze plane late de 1-4 mm cu ligula trunchiată sau ovată scurtă (de 1-2 mm). Vârful limbului foliar este terminat brusc în formă de jgheab.

Inflorescența panicul dens piramidal, lung până la 20 cm, constituit din spiculețe ovate, verzi sau bruniu-violete comprimate lateral, din 3-5 flori reunite prin perii lănoși.

Crește prin pajiști, margini și tăieturi de pădure, locuri ruderaie, din regiunea de câmpie până în etajul alpin.

***Poa trivialis* – șuvar de munte**

Plantă erbacee perenă, stoloniferă cu tufă deasă, de talie înaltă (50-100 cm). Frunze liniare, plane, late de 1-4 mm cu vagina carenată, iar ligula albă, ascuțită, lungă de 5 mm. Vagina și tulpina aspre.

Inflorescența un panicul piramidal, lung de 5-20 cm alcătuit din spiculețe ovate, verzi, gălbui sau bruniu-violacee, nearistate, cu florile mature reunite prin perii lănoși.

Crește prin pajiști umede și mlăștinoase, tăieturi de pădure, tufărișuri și grohotișuri în locuri umede din regiunea de câmpie până în etajul subalpin. Plantă nitrofilă.

***Poa nemoralis* – firuță de pădure**

Plantă erbacee perenă cu tufă mixtă. Tulpina subțire, glabră, moale sau rigidă. Frunze setiforme sau îngust liniare (late de 1,5-3 mm) cu vagina cilindrică, netedă. Panicul cu spiculețe mici de 2-6 mm ovate-lanceolate, verzi până la deschis brunii, nearistate, cu 2-6 flori.

Este răspândită prin păduri, tăieturi și margini de păduri, stâncării, grohotișuri, buruienișuri, pajiști din regiunea de câmpie până în etajul subalpin.

***Dactylis glomerata* – golomăț (Fig. 265)**

Plantă erbacee perenă cu un rizom scurt fără stoloni. Tulpina erectă sau geniculat-ascendentă, înaltă de 30-90 cm, cespitoasă. Frunzele liniare, plane, glabre, late de 3-10 mm lungi de 30-40 cm cu vagina întreagă, puternic comprimată lateral.

Panicul cilindric, ovoidal sau piramidal poartă pe ramurile secundare dispuse numai pe 2 părți, glomerule de spiculețe palid verzui, roșietice, dense, unilaterale, cu aspect noduros. Spiculețele alungit-ovate cu 3-4 flori, au glumele inegale scurt aristate.

Frecvent răspândită prin pajiști, tufărișuri, rariști de pădure, marginea șanțurilor și drumurilor, pe soluri eutrofice, bogate în azot din regiunea de câmpie până în etajul subalpin.

***Dactylis polygama* – golomăț de pădure**

Este asemănătoare cu specia precedentă de care se deosebește prin rizomul repent cu stoloni lungi până la 10 cm, spiculețe alungite, înguste, nearistate.

Crește prin păduri de foioase mai ales prin fâgete, pe soluri trofice revene, jilav-umede, slab acide până la moderat acide, din regiunea de dealuri până în etajul montan.

Fig. 263 *Nardus stricta* –
părul porcului

Fig. 264 *Poa pratensis* –
firuță

Fig. 265 *Dactylis glomerata* –
golomăț

***Bromus erectus* – obsigă aristată (Fig. 266)**

Plantă erbacee perenă de talie înaltă, cu tufă deasă, rizomul de obicei cu stoloni scurți. Frunzele inferioare late de 1-3 mm, cele superioare de 3-4 mm, plane, pe față patent păroase și distanțat ciliate.

Crește prin fânețe, pajiști de pe coaste înșorite, aride, pe soluri calcaroase din regiunea de câmpie până în etajul montan.

***Briza media* – tremurătoare (Fig. 267)**

Plantă erbacee perenă de talie mijlocie, cu tufă rară. Frunze liniare, plane late de până la 4 mm, cu teaca glabră. Panicul lat-piramidal cu spiculețe cordat-ovate, cordat-subrotunde, lateral comprimate cu 5-10 flori violaceu nuanțate.

Crește prin pajiști, livezi, margini de păduri foioase, tufărișuri pe soluri fertile slab acide până la moderat acide, din regiunea de câmpie până în etajul subalpin.

***Holcus lanatus* – flocoșică (Fig. 268)**

Plantă erbacee perenă cu tufă deasă, înaltă de 40-100 cm. Frunze liniare late de 4-8 mm, pe ambele fețe fin și moi păroase. Panicul ovoidal compact cu spiculețe alungit-ovate, albicioase sau alburiu-roșcate, lungi de 4-5 mm cu 2 flori fertile.

Glume de lungimea spiculețului cu palea inferioară. Frecvent răspândită prin pajiști umede, margini și tăieturi de pădure, pe lângă ape, prin fânețe umede și mocirloase, pe soluri hidromorfe, mezotrofe, slab până la moderat acide.

***Cynosorus cristatus* – pieptănăriță**

Plantă erbacee perenă cu tufă rară, înaltă de 20-60 cm. Frunze liniare, plane, late de 2-3 mm, striat-nervate cu vagina despicată. Panicul spiciform, liniar, lung de 5-10.

Crește prin pajiști și fânețe mezofile, poieni, în regiunea de dealuri și de munte, rară la câmpie.

Fig. 266 *Bromus erectus* –
obsigă aristată

Fig. 267 *Briza media* –
tremurătoare

Fig. 268 *Holcus lanatus* –
flocoșică

***Brachypodium sylvaticum* – obsigă de pădure**

Plantă erbacee perenă cu tufa mixtă, tulpinile florifere moi, păroase înalte de 60-120 cm. Frunze, liniare, plane, pe ambele fețe păroase, cu nervura mediană, pe dos albă.

Inflorescența un racem spiciform nutant format din spiculețe liniare cu câte 6-15 flori.

Se întâlnește în formațiunile forestiere, cerete, gorunete, fâgete, tăieturi de pădure, tufărișuri, pe soluri lutoase reavăn-jilave până la umede, moderat acide până la neutre, relativ sărace în humus, de la câmpie până în etajul montan.

***Melica uniflora* – mărgică**

Plantă erbacee perenă de talie mică cu frunze liniare, plane, late de 2-5 mm cu teci păroase închise. Panicul cu ramurile erecte, distanțate și cu puține spiculețe. Spiculețe mici cu o singură floare fertilă.

Plantă de semiumbră umbră, ce crește prin pădurile de foioase, pe soluri reavăn-jilave, mezotrofe, slab până la moderat acide, din regiunea de câmpie până în etajul montan.

***Phragmites australis* – trestie**

Plantă robustă cu tulpina erectă, înaltă de 2-4 m, groasă de 2-3 cm, în pământ cu un rizom ramificat, cu stoloni lungi fistuloși. Frunze liniare, plane, rigide, late de 2-3 cm, cu teaca alipită de tulpină, iar ligula înlocuită cu șiruri de peri scurți deși și albi. Inflorescența un panicul piramidal, dens, lung de 20-30 cm, cu numeroase spiculețe liniar-lanceolate, lungi de 6-9 mm, brune sau violaceu nuanțate.

Spiculețe comprimate lateral cu 3-5 flori, floarea inferioară de obicei masculă, celelalte bisexuale. Crește în ape stagnante sau lin curgătoare puțin adânci, mlaștini, pe malul lacurilor, canalelor.

***Avena sativa* – ovăz**

Plantă anuală, tufos ramificată, înaltă de 60-150 cm. Frunze liniare, plane, late de până la 15 mm, răsucite de la dreapta spre stânga. Panicul lax cu spiculețe lungi de 1,5-3 cm, cu 2-3 flori. Cariopsele cu palee aderente.

Cultivată ca plantă furajeră, singură sau în amestec cu măzărichea (borceag), uneori folosită și în alimentația omului.

***Arrhenatherum elatius* – ovăscior**

Plantă erbacee perenă cu tufă rară, înaltă de 50-180 cm. Frunze plane, late de 4-8 cm, cu teaca glabră sau slab păroasă.

Spiculețe biflore, cea inferioară masculă cu palea inferioară-lemma dorsal aristată, cu aristă ieșită din spiculeț, iar cea superioară bisexuată și nearistată.

Frecvent răspândită prin pajiști, ogoare, zăvoaie, tufărișuri, rariști de pădure, buruienișuri, grohotișuri, din regiunea de câmpie până în etajul subalpin. Plantă foarte bună furajeră, pe alocuri cultivată.

***Deschampsia flexuosa* – târsa pădurilor**

Prezintă frunze înguste setiforme late de 0,2-0,4 mm, spiculețe cu 2 flori brune-purpurii.

Frecvent răspândită prin păduri mai ales în molidișuri, rariști și tăieturi de pădure, tufărișuri de *Vaccinium* sau de *Pinus mugo*, buruienișuri, pajiști în goluri de munte pe soluri oligotrofe, puternic acide din etajul montan până în cel alpin.

***Agrostis stolonifera* – iarba câmpului**

Plantă erbacee perenă stolonifera, înaltă până la 80 cm, cu frunze late de 2-6 mm, cu nervuri proeminente. Panicul piramidal cu ramuri contrase după înflorire. Spiculețe lanceolate, lungi de 2-3 cm, uniflore, palid verzi, alburii uneori brunii-violacee.

Crește prin pajiști umede adesea înmlăștinite, nisipuri inundabile din lunci, ogoare, tăieturi de pădure în locuri umede din regiunea de câmpie până în etajul montan.

***Agrostis tenuis* – păiuș (Fig. 269)**

Plantă erbacee perenă cu tufă rară înaltă de 20-50 cm. Frunze plane late de 2-4 mm uneori setiform convolute. Panicul mic și răsfirat după înflorire cu spiculețe violete și nearistate. Frecvent răspândită în pajiști mezofile, rariști și tăieturi de pădure pe soluri oligotrofe-mezotrofe, sărace în calcar, slab până la moderat acide din regiunea de dealuri până în cea montană.

***Phleum montanum* – timoftică (Fig. 270)**

Plantă erbacee perenă cu tufă deasă prezintă un paniculul spiciform îngust cilindric care la îndoire formează lobi caracteristici. Crește prin pajiști, buruienișuri pe substrat calcaros, stâncării calcaroase.

***Calamagrostis arundinacea* – trestioară de pădure**

Plantă la care lema este prevăzută cu o arista lungă de 7-8 mm, puternic geniculată și care iese afară din spiculeț. Crește prin rariști și tăieturi de pădure mai ales în făgete, pe versanți însoriți, cu pante pronunțate, pe soluri superficiale, litice, brun luvice cu reacție acidă.

***Anthoxanthum odoratum* – vițelar (Fig. 271)**

Plantă perenă de talie mică cu tufa rară și miros caracteristic de cumarină. Frunze liniare, plane, scurte, late de 3-5 mm. Panicul spiciform, dens, brun-verzui, lucios, uneori întrerupt la bază, alcătuit din spiculețe uniflore, îngust-lanceolate, lungi de 5-8 mm. Glume 4, din care 2 inferioare glabre, inegale, de lungimea spiculețului, 2 superioare aproape egale, păroase, dorsal lung geniculat aristate, ariste exerte din spiculeț.

Crește prin pajiști, poieni, defrișări de pădure din regiunea de câmpie până în etajul alpin.

***Milium effusum* – meișor**

Plantă erbacee perenă cu rizomi repenți de pe care se dezvoltă tulpini florifere, subțiri, erecte, înalte până 100 cm. Frunze liniare, plane, lungi până la 20 cm, late de 0,5-1,5 cm, cu nervurile translucide, pe margini foarte aspre, iar la bază sunt prevăzute cu o ligulă foarte dezvoltată de formă obtuză. Inflorescența este un panicul lung de 25-30 cm, cu ramuri orizontale, subțiri dispuse în câte 4-7 verticile.

Fig. 269 *Agrostis tenuis* – păiuș

Fig. 270 *Phleum montanum* – timofică

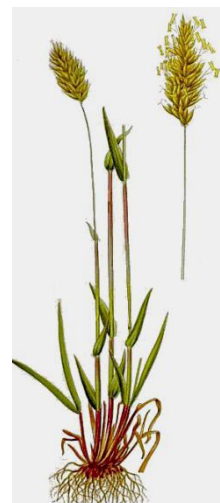

Fig. 271 *Anthoxanthum odoratum* – vițelar

***Cynodon dactylon* – pir gros**

Plantă erbacee perenă cu stoloni subterani și aerieni lungi, ramificați. Tulpinile fertile ramificate de la bază, geniculat-ascendente la noduri înrădăcinate, cu frunze verzi-albăstrui, scurt patente.

Inflorescența digitiform compusă din 3-5 ramuri (spice) liniare, divergente, înguste, lungi de 2-6 cm. Ramurile (spicele) liniare sunt alcătuite din spiculețe uniflore lungi de 1-2 mm dispuse pe 2 rânduri longitudinale, apropiate, unilaterale. Crește pe coaste aride, locuri nisipoase, pârlouge, culturi agricole, livezi, pepiniere, marginea drumurilor. Plantă cu valoare furajeră slabă, bună pentru fixarea terenurilor erodate și nisipoase.

***Oryza sativa* – orez**

Plantă cerealieră anuală originară din Asia de Sud-Est, cultivată pe terenuri inundate în regiunile cu climat cald, la noi în zona sudică a țării.

Tulpina erectă, fistuloasă, cilindrică, striată, înaltă de 100-130 cm, la bază bogat ramificată, cu frunze liniare, plane lungi de până la 60 cm, late de 1-1,5 cm, la bază cu 2 auricule liniare, ciliate, teaca lung-despicată.

Spiculețe uniflore, elipsoidale, lateral comprimate. Cariopsa elipsoidală concrescută. Cultivată în sudul țării, în stațiuni temporar inundate, pentru endospermul seminței bogat în substanțe proteice și amidonoase.

***Panicum miliaceum* – mei**

Plantă cerealiară anuală, înaltă de 100-120 cm, cu internodii compacte. Frunze liniare, plane, late de 1-2 cm. Tecile și limbul foliar acoperite cu peri patenți. Panicul lax răsfirat cu spiculețe uniflore, ovate, lungi de 3-4 mm.

Paleele nearistate, coriacee, lucioase, acoperă cariopsă.

***Digitaria sanguinalis* – meișor**

Plantă erbacee anuală cu tulpina prostrată sau geniculat-ascendentă, înaltă de 20-60 cm cu frunze liniare late de 4-10 mm, pe dos moi păroase.

Inflorescență digitiformă compusă din 3-6 ramuri (spice) liniare divergente cu spiculețe uniflore, nearistate, alungit lanceolate, dispuse câte 2 pe un călcâi. Unul dintre spiculețe este scurt pedicelat, celălalt sesil.

Buruiană ce crește prin locuri necultivate, ogoare, grădini, curți, pe lângă drumuri și ziduri, pe soluri nisipoase, din regiunea de câmpie până în etajul colinar.

***Echinochloa crus-galli* – costrei**

Plantă anuală cu tulpina viguroasă, înaltă de 50-100 cm, frunze liniare, plane, late de 10-20 mm, cu nervura mediană albicioasă, fără ligulă.

Inflorescența este alcătuită din mai multe panicule spiciforme, cilindrice, dense grupate în raceme. Spiculete uniflore, ovate-eliptice, verzi sau violaceu-roșcate cu 3 glume, dintre care cea inferioară lung-aristată.

Buruiană comună prin culturi de prășitoare, grădini, orezarii, vii, locuri ruderaale, din regiunea de câmpie până în etajul montan.

***Setaria glauca* – mohor roșcat**

Panicul spiciform, cilindric lung până la 7 cm cu sete involucrale galbene roșcate, cu dințișorii îndreptați spre vârf și cu palea externă transversal fin rugoasă.

Buruiană comună prin culturi de prășitoare, miriști, vii, pârlouage, culturi de legume, locuri ruderaale, din regiunea de câmpie până în etajul montan.

***Sorghum bicolor* – sorg, tătarcă**

Plantă anuală, înaltă de 2-3 m și groasă de 1 cm în diametru, cu frunze liniare, late până la 5 cm.

Panicul ovat, lung de până la 50 cm, dens sau lax cu ramurile erecte, aspru păroase. Spiculețe uniflore dispuse câte 3 pe un călcâi, cel din mijloc bisexual, fertil, sesil, celelalte sterile, foarte scurt pedicelate, nearistate.

Originară din Africa Centrală, la noi cultivată ca plantă furajeră și industrială.

***Zea mays* – porumb**

Plantă originară din America Centrală, cu tulpina înaltă de 1-2 m, erectă, plină de măduvă, cu noduri și internoduri. Frunze liniare, lungi de 30-70 cm, late de 5-10 cm, cu nervura mediană proeminentă și albă.

Prezintă o ligulă membranoasă, ciliată, dar auriculele lipsesc. Flori unisexuate monoice. Inflorescența bărbătească de tip panicul este situată în vârful tulpinii fiind alcătuită din spiculețe cilindrice, păroase, nearistate înserate pe 2 rânduri, fiecare cu câte 2 flori.

Inflorescența femeiască de tip racemos este formată dintr-o axă groasă (ciocalău) cu 8-16 rânduri de spiculețe femele biflore, dintre care numai o singură floare este fertilă și anume cea superioară.

O floare este alcătuită dintr-un ovar unicelular care se continuă cu un stil și stigmat roșiatic foarte lung, filamentos și mătăsos denumit și mătasea porumbului. Cariopsa turtită lateral, de culoare galbenă portocalie. Porumbul este cultivat pentru importanța sa alimentară, industrială și furajeră.